

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění (64,9 obyvatel na km² v roce 2025), okres Prachatice má nejnižší hustotu zalidnění mezi všemi okresy Česka (37,0 obyvatel na km²). Nejvíce zalidněný je SO ORP České Budějovice, naopak nejméně SO ORP Vimperk.
- V Jihočeském kraji je nadprůměrný podíl obcí s malým počtem obyvatel. Méně než 100 obyvatel mělo v roce 2025 celkem 85 jihočeských obcí, v těchto malých obcích žil však nepatrný podíl obyvatel (0,9 %).
- Celkem 63,2 % obyvatel kraje žilo ve městech, v krajském městě mělo bydliště 14,9 % obyvatel kraje.
- V roce 2025 se v Jihočeském kraji živě narodilo 4 645 dětí, což bylo nejméně v průběhu let. V kraji byl přirozený úbytek v roce 2025 výrazně nejvyšší v dlouhodobé historii sledování (−3,8 ‰).
- V roce 2025 byl v Jihočeském kraji průměrný věk matky při narození dítěte 30,4 let, při narození prvního dítěte 28,9 let.
- Mimo uzavřené manželství se v roce 2025 v Jihočeském kraji narodilo 47,9 % dětí.
- Nemoci oběhové soustavy byly v roce 2025 opět nejčastější příčinou smrti (32,4 % úmrtí). Jednalo se především o ischemické choroby srdeční.
- Muži narození v kraji v letech 2024 až 2025 mají před sebou přibližně 77,36 let, ženy 83,38 let.
- V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji uzavřeno 2 433 manželství, jednalo se o nejnižší počet sňatků v celém dlouhodobém sledování.
- Rozvodovost byla v kraji třetí nejnižší od začátku sledování.
- Průměrný věk obyvatel kraje byl 43,9 let, (muži 42,5 let; ženy 45,2 let). Od roku 2001 se průměrný věk obyvatel Jihočeského kraje zvýšil o 5,2 roku.
- Poměr mezi aktivní složkou obyvatelstva a neaktivní (děti a senioři) se stále zvyšuje. Podíl dětské věkové skupiny měl v roce 2025 hodnotu 15,0 %. Výrazněji rostly počty seniorů (22,0 %) a naopak se zmenšoval podíl osob v produktivním věku (63,0 %).
- Cizinci (včetně azylantů) se v kraji na obyvatelstvu podíleli ze 7,1 %. Z celkového počtu cizinců (podle státního občanství) byli v roce 2025 nejvíce zastoupeni obyvatelé Ukrajiny (60,0 %).

Sociální vývoj

- Podle VŠPS žilo v kraji v roce 2025 celkem 536,1 tis. osob starších 15 let. Z nich téměř 60 % spadalo do kategorie ekonomicky aktivních. Počet ekonomicky neaktivních meziročně vzrostl.
- Míra ekonomické aktivity dosáhla 59,5 % a meziročně se snížila.
- Zaměstnaných osob meziročně mírně ubylo a převažovali mezi nimi zaměstnanci. Více než polovina zaměstnaných působila v terciárním sektoru.
- Obecná míra nezaměstnanosti se v kraji meziročně snížila na hodnotu 2,2 % a byla pátá nejnižší mezi kraji. Ženy vykazovaly vyšší hodnoty než muži.

- Podle údajů MPSV počet uchazečů o práci v kraji koncem roku 2025 meziročně stoupl, necelých 30 % z nich mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti.
- Průměrná hrubá měsíční mzda podle resortního šetření dosáhla v roce 2025 v kraji výše 47 717 Kč a ve srovnání s průměrem Česka byla o téměř 4,5 tis. Kč nižší. Jihočeský medián mezd činil 42 229 Kč.
- Již třetím rokem ubývá dětí v mateřských školách, naopak střední školy hlásí nárůst počtu studentů.
- Meziročně na jihu Čech vzrostl počet lékařů, pokles byl zaznamenán u stomatologů a samostatných ordinací praktických lékařů. V kraji na 1 lékaře připadalo v roce 2024 v průměru 237 osob.
- Počet lůžek v jihočeských nemocnicích v roce 2024 stagnoval, meziročně však přibýlo případů hospitalizace, a to o 1,4 tis. Průměrná ošetrovací doba činila 5,1 dní.
- Ačkoli populace stárne a seniorů přibývá a počet lůžek v jihočeských domovech pro seniory se zvýšil, připadalo v kraji na 1 tis. seniorů jen zhruba 22 lůžek.
- Počet příjemců důchodů ke konci roku 2025 v kraji činil necelých 180 tis. osob a meziročně se nepatrně snížil. Zvýšil se počet těch, kteří využili možnosti předčasného odchodu do důchodu.
- Kriminalita v Jihočeském kraji se meziročně nepatrně snížila, stejně jako objasněnost. Téměř třetinu trestných činů spáchali recidivisté. Dopravních nehod na jihu Čech meziročně mírně ubylo, hmotná škoda však vzrostla o 4,4 %.
- Jihočeští hasiči zasahovali v roce 2025 u 1 169 požárů, což bylo o 13,4 % více než v předchozím roce. Přímá škoda způsobená požáry od roku 2023, kdy byla nejvyšší v dlouhodobé historii, klesá.

Ekonomický vývoj

- Regionální HDP ve srovnatelných cenách v Jihočeském kraji po propadu v pandemickém roce 2020, další dva roky rostl, v roce 2023 však stagnoval. V roce 2024 mírně poklesl na rozdíl od Česka, kde vzrostl.
- Podíl kraje na republikovém HDP v roce 2024 byl nejnižší v historii (4,8 %). V regionálním žebříčku podle HDP na 1 obyvatele se kraj zařadil až na desáté místo.
- Ve struktuře hrubé přidané hodnoty kraje se za 25 let snížil podíl primárního a sekundárního sektoru a zvýšil podíl terciárního sektoru. Z odvětví služeb posílila nejvíce svůj podíl činnost v oblasti nemovitostí.
- Tvorba hrubého fixního kapitálu kraje se od roku 2017 zvyšovala s výjimkou roku 2020 a 2023. Míra investic byla od roku 2015 podprůměrná. Až v roce 2024 po 9 letech překonala průměr Česka a dosáhla hodnoty 26,9 %.
- Výdaje na výzkum a vývoj v kraji se po propadu v roce 2020 v dalších dvou letech zvyšovaly, ale od roku 2023 stagnovaly. Jejich podíl na regionálním HDP v roce 2024 poklesl na 1,1 %.
- Počet subjektů evidovaných v registru ekonomických subjektů se sídlem v kraji se za 25 let zvýšil o 22,5 %. Koncem roku 2025 se na celkovém počtu 157 tis. subjektů podílely ze tří čtvrtin fyzické osoby.
- Sklizeň obilovin celkem, brambor a sena byla v roce 2025 proti průměru za předchozích 10 let vyšší, sklizeň řepky a luskovin byla nižší. V živočišné výrobě byl zřetelný rostoucí trend ve výrobě mléka, díky vyšší doživosti, a klesající trend ve výrobě jatečných prasat a snášce vajec.

- Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy velkých průmyslových podniků Jihočeského kraje se v roce 2025 podílely na republikové hodnotě 4,1 %, což bylo nejméně za posledních 12 let.
- Krajská spotřeba elektřiny v roce 2025 byla o 3 % nižší než před deseti lety. Jihočeské domácnosti snížily, na rozdíl od většiny krajů, za deset let spotřebu elektřiny v přepočtu na 1 obyvatele o 1 %.
- Objem stavebních prací „S“ provedených na území kraje kolísal, od roku 2021 převážně rostl a v roce 2025 byl nejvyšší od začátku tisíciletí. Téměř polovinu z jejich objemu tvořily inženýrské stavby.
- V roce 2025 byl v kraji zahájen třetí největší počet bytů a dokončen desátý nejvyšší počet bytů za posledních 25 let. Výstavbu bytů zhruba ze 60 % tvořily byty v nových rodinných domech.
- Cestovní ruch v roce 2025 již překonal předpandemické výsledky. Rezidenti na ně dosáhli už v roce 2022. Počet nerezidentů na ně v roce 2025 ztrácel víc než 10 %, i když počtem přenocování je již překonal.

Životní prostředí

- S více než 2 tis. km² chráněných území disponuje kraj nejrozsáhlejší chráněnou plochou v rámci Česka.
- Podíl orné půdy v kraji se nadále snižoval ve prospěch trvalých travních porostů. Lesní plocha se v roce 2025 nepatrně zvýšila ve všech okresech kraje, zatímco ve většině okresů se zmenšila výměra ostatních ploch.
- Plocha půdy využívaná k ekologickému zemědělství se dlouhodobě rozšiřovala v celém Česku. Její podíl byl na jihu Čech nejvyšší.
- V roce 2025 pokračoval v kraji pokles objemu těžby dřeva, meziročně ho bylo vytěženo o 1,2 % méně; převážně se těžil smrk. Současně se výrazně snížil objem nahodilé těžby, kde již čtvrtým rokem převažovala těžba v důsledku živelních příčin.
- V Jihočeském kraji bylo v roce 2025 zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu více než 90 % obyvatel.
- Kvalita ovzduší na jihu Čech patří v Česku dlouhodobě k nejlepším.
- Produkce komunálního odpadu se na jihu Čech meziročně zvýšila, na jednoho obyvatele kraje v roce 2024 připadalo 556 kg odpadu.